

Journal of Urban Environmental Planning and Development

Vol 4, No 16, Winter 2025

p ISSN: 2981-0647 - e ISSN: 2981-1201

Journal Homepage: <http://juep.iaushiraz.ac.ir/>

Research Paper

Presenting a Model for The Application of Advocacy Planning in the Sustainable Development of Small Cities(Case Study:Small Cities in the North of Hamedan Province)

Seyed Mohammad Javad Hosseini Mursa: Ph.D. student of Urban Planning, Technical and Engineering Faculty, Quds City Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Amirhossein Pourjohari: Assistant Professor of Urban Planning, Technical and Engineering Faculty, Quds City Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Kianoosh Zaker Haghighi: Professor, Department of Urban Planning and Design, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Received: 2024/01/30 PP 1-16 Accepted: 2025/01/18

Abstract

This study aims to elucidate the capacities of proxy urban planning in small cities and propose a model for their sustainable development. It is an applied and exploratory-explanatory study employing a mixed-methods approach (qualitative-quantitative). In the qualitative phase, expert interviews were conducted with university professors and executive officials of small cities in northern Hamadan Province. A phenomenological strategy and thematic content analysis were utilized, employing MAXQDA 2020 and iMindMap 9 software to extract the components of proxy urban planning and develop a thematic network diagram. In the quantitative phase, the study adopted a descriptive and survey-based approach. To assess content validity and implement the Delphi technique, one-sample T-test and Cronbach's alpha coefficient were used. Additionally, confirmatory factor analysis was conducted using the modified goodness-of-fit through homogeneity validity, convergent and discriminant validity, composite reliability and Cronbach's alpha coefficient. The results indicated that the proposed proxy urban planning model demonstrates a strong fit for the sustainable development of small cities and can serve as a foundation for practical policy recommendations in this field.

Keywords: Model, Advocacy Planning, Sustainable Development, Small Cities, Hamedan

Citation: Hosseini Mursa, S. M. J., Pourjohari, A., & Zaker Haghighi, K. (2025). **Presenting a Model for The Application of Advocacy Planning in the Sustainable Development of Small Cities(Case Study:Small Cities in the North of Hamedan Province).** *Journal of Urban Environmental Planning and Development*, 4(16), 1-16.

© The Author(s) **Publisher:** Islamic Azad University of Shiraz

DOI: 10.30495/JUEP.1403.910166

Extended Abstract

Introduction

Small urban settlements are considered as a bridge between big cities, intermediate cities and surrounding villages. For this reason, it seems necessary to recognize and present the operational model and strategies for the sustainable development of these cities.

Sustainable development of cities depends on efficient urban planning and management. One of the most important changes in the process of preparing and implementing urban plans is the role that is given to people's participation in these plans. One of the planning theories that has taken effective steps in this field, is advocacy planning. According to the nature of advocacy planning, which seeks justice and support for disadvantaged groups and citizens in need of rehabilitation, in the essence of this type of planning, it seems that this method of planning can support its target community in small cities; Therefore, in this research, an attempt is made to provide a model of this planning method by clarifying the capacities of advocacy planning in facing the issues of sustainable development of small cities, and taking into account the opinions of the citizens and urban managers of these cities to make this model more effective. Therefore, this research seeks to find an answer to the question, "What are the components of advocacy planning in the sustainable development of small cities?" Providing practical solutions and suggested models for the use of advocacy planning, suitable for small cities.

Methodology

In terms of the result, the present research is a part of applied research, in terms of the goal, it is part of exploratory-explanatory research. In the qualitative part of the current research, the researcher used the phenomenological strategy and the tactic of analyzing the content of the interview (theme analysis). In the quantitative part, research is based on the nature and method of descriptive research (descriptive or non-experimental research includes survey research, correlational research, post-event research, action research, case study, etc.) and is of the type of contextualization. According to the problem and importance of the research, the

statistical community of the qualitative part was divided into two parts of the expert panel, which includes university professors, officials and executives related to the economic and social indicators of small cities in the north of Hamedan province, will be identified and discovered using MAXQDA 2020 qualitative analysis software. Also, in order to measure the content validity ratio and perform the steps of the Delphi technique, one-sample T-tests and Kendall's coefficient will be used under SPSS version 26 quantitative software. They were. The size of the statistical population was based on the novelty and non-duplication of the codes extracted from the interviews with the panel of experts. The statistical sample was selected based on the size of the statistical sample with a targeted approach based on theoretical and theoretical saturation based on the extracted codes from the interview with the panel of experts, and 384 citizens, managers, officials and experts, including the cities of Kobudar Ahang, Rezen and Demaq participated in the quantitative part of this research.

Results and discussion

In order to identify the most important components of advocacy planning in the sustainable development of small towns, through interviews with experts, including university professors with urban expertise and relevant officials and executives of small towns in the north of Hamadan province, and with a qualitative analysis approach, thematic analysis method was used with MAXQDA2020 software. Each of the participants stated the components of advocacy planning in the sustainable development of small cities to be examined in the form of open coding (finding conceptual understandings) and central (connection between understandings). These components were presented in different categories and in 43 codes. became The components of advocacy planning have financial central codes with 7 codes, responsibility with 8 codes, partnership with 10 codes, empowerment with 8 codes, justice with 2 codes, decision making with 4 codes, education with 4 codes. Also, the network diagram of the themes of the urban planning components of the mentioned components according to the main question of the research was obtained with iMindMap software version 9 with 7 main topics. In the content validity stage, after completion of the Delphi technique

steps in three consecutive stages of the mentioned components were brought in 20 components and corresponding items. In order to check the suitability of the obtained model, structural equation analysis under PLS software was used, and the predictive power of the criterion variable was measured, and the results showed that the advocacy planning model in small cities is 70% strong, and the components of representative urban planning predicts as an endogenous variable or criterion. On the other hand, the Gof test, which is related to the goodness of fit index, showed that the power of the fit to investigate the research question is very strong. Also, the Aston-Geisser Q2 index given for the endogenous variable shows that the quality of the structural model in the research question is evaluated in a very strong way. The statistical analysis of the dimensions of advocacy planning from the perspective of the participants showed that among the dimensions of representative urban planning, the highest average with a value of 3.65 is related to the dimensions of responsibility and education, and the lowest average with a value of 3.42 is related to the decision-making dimension. Also, since the significance level obtained from the Z statistic of the U-Man-

Whitney test is more than 0.05, therefore, with a confidence level of 95%, there is no significant difference between advocacy planning in the general public and elites and officials.

Conclusion

By comparing the result of the main question of the research and the backgrounds of the research, it is concluded that the components of aadvocacy planning in small towns include financial,responsibility,partnership,empowerment, justice, decision-making and educational components. And it can be written that by strengthening the internal structure of small cities and creating attractive areas in these cities, the population can be drawn towards this group of cities and in a way, the sustainability in these cities can be strengthened. to the underprivileged and minority groups, to lead small cities towards sustainable growth and development. In the end, based on the results, implementation solutions and suggestions for using supportive planning for the sustainable development of small cities in the face of existing limitations and weaknesses were presented as an application program.

فصلنامه برنامه ریزی و توسعه محیط شهری

دوره ۴، شماره ۱۶، زمستان ۱۴۰۳

شاپا چاپی: ۲۹۸۱-۰۶۴۷ شاپا الکترونیکی: ۲۹۸۱-۱۲۰۱

Journal Homepage: <http://juep.iaushiraz.ac.ir/>

مقاله پژوهشی

ارائه الگویی جهت کاربست شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک (نمونه موردی: شهرهای کوچک شمال استان همدان)

سید محمد جواد حسینی مرصع: دانشجوی دکترای شهرسازی، دانشکده فنی و مهندسی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

امیرحسین پورجوهری*: استادیار، گروه شهرسازی، دانشکده فنی و مهندسی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

کیانوش ذاکر حقیقی: استاد گروه شهرسازی، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۱۰ صص ۱۶-۱ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۲۹

چکیده

پژوهش حاضر با هدف روشن ساختن ظرفیت‌های برنامه‌ریزی شهری و کالتی در شهرهای کوچک و ارائه الگویی برای توسعه پایدار این شهرها انجام شده است. این پژوهش از نوع کاربردی و اکتشافی-تبیینی و با روش ترکیبی (کیفی-کمی) صورت گرفته است. در بخش کیفی، با بهره‌گیری از مصاحبه با خبرگان شامل اساتید دانشگاهی و مسئولان اجرایی شهرهای کوچک شمال استان همدان، از استراتژی پدیدارشناسی و تحلیل محتوای مصاحبه (تحلیل تم) با استفاده از نرم‌افزارهای MAXQDA 2020 و iMindMap 9 برای استخراج مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی و تدوین نمودار شبکه مضامین استفاده شد. در بخش کمی، پژوهش به صورت توصیفی و زمینه‌یابی انجام شد و برای سنجش روایی محتوایی و اجرای تکنیک دلفی از آزمون‌های T تک‌نمونه‌ای و ضریب کندال در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ بهره گرفته شد. همچنین، برای ارزیابی برازش الگوی کمی از تحلیل عاملی تأییدی با آزمون‌های روایی همگن بودن، روایی همگرا و واگرا، پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. نمونه آماری بر اساس اشباع نظری و تئوریک شامل پنل خبرگان و ۳۸۴ نفر از شهروندان شهرهای کبودرآهنگ، رزن و دمق انتخاب شد. یافته‌ها نشان داد که شهرسازی و کالتی در شهرهای کوچک شامل هفت مؤلفه مالی، مسئولیت‌پذیری، مشارکتی، توانمندی، عدالت، تصمیم‌سازی و آموزشی است. در این میان، بالاترین میانگین (۳/۶۵) مربوط به ابعاد مسئولیت‌پذیری و آموزشی و پایین‌ترین میانگین (۳/۴۲) متعلق به بعد تصمیم‌سازی بود. همچنین، تفاوت معناداری بین دیدگاه‌های مردم، نخبگان و مسئولان درباره مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی مشاهده نشد. نتایج نشان داد که الگوی شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک از برازش مطلوبی برخوردار است و می‌تواند مبنای ارائه راهکارهای اجرایی در این زمینه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: الگو، شهرسازی و کالتی، توسعه پایدار، شهرهای کوچک، همدان.

استناد: حسینی مرصع، سید محمد جواد؛ پورجوهری، امیرحسین و ذاکر حقیقی، کیانوش (۱۴۰۳). ارائه الگویی جهت کاربست شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک نمونه موردی: شهرهای کوچک شمال استان همدان. فصلنامه

برنامه‌ریزی و توسعه محیط شهری، ۴(۱۶)، ۱-۱۶.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شیراز

DOI: 10.30495/JUEP.1403.910166

© نویسندگان

* نویسنده مسئول: امیرحسین پورجوهری، پست الکترونیکی: Pourjoharia@gmail.com، تلفن: ۰۹۱۲۱۴۹۲۴۰۶

این مقاله برگرفته از رساله دکتری شهرسازی نویسنده اول، تحت راهنمایی و مشاوره نویسندگان دوم و سوم، با عنوان «ارائه الگویی برای اجرای برنامه‌ریزی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک، با تأکید بر بهبود شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی (مطالعه موردی: شهرهای کوچک شمال استان همدان)» در دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قدس است.

مقدمه

تا امروز توجه کافی به اهمیت واقعی شهرهای کوچکی که شهرهای بزرگ و روستاهای اطراف را به هم متصل می‌کنند نشده است و بنابر این در شهرهای کوچک سرمایه‌گذاری کافی انجام نمی‌شود و همین امر باعث کاهش سرعت توسعه آنها می‌شود. اما شهرهای کوچک بهترین گزینه برای ایجاد توازن و پیوند در سلسله مراتب شهری یک منطقه هستند (Mingaleva et al, 2017). توسعه پایدار شهری یکی از مهمترین چالشها برای بشریت در قرن ۲۱ است (Mousavi et al, 2023:5). این چالش ناشی از ناهمخوانی بین توسعه نواحی شهری و نیازهای زیستی، اجتماعی و اقتصادی ساکنان شهرهاست. توسعه پایدار شهر موضوع مهمی است که در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. برخی کارشناسان حتی آن را به عنوان یک تغییر دهنده بازی و طرحی موثر برای برنامه‌ریزی شهری امروز می‌دانند (Michalina et al, 2021). بنا بر برآوردهای سازمان ملل، در آینده قابل پیش‌بینی بیشترین نرخ رشد شهرنشینی در شهرهای کوچک اندام روی خواهد داد (Terfa et al, 2020). به همین سبب شناخت و ارائه راهکارهای عملی برای توسعه پایدار این شهرها مفید به نظر می‌رسد؛ تقویت شهرهای کوچک در واقع یکی از راه‌های توسعه منطقه‌ای است. با تقویت شهرهای کوچک می‌توان مسیر مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگتر را تغییر داد و بسیاری از مشکلات روستایی ناشی از دسترسی ناکافی به مراکز خدماتی را حل کرد. شهرهای کوچک یکی از موفق‌ترین نمونه‌ها در رسیدگی به عدم تعادل منطقه‌ای و نابرابری‌های فضایی هستند (Dolata, 2018). در شهرهای کوچک خانواده‌ها به اندازه شهرهای بزرگ فشار اقتصادی را بر دوش نمی‌کشند و در برابر آلودگی‌های محیطی مختلف که به طور جدی در شهرهای بزرگ وجود دارد محافظت می‌شوند (Markin et al, 2019) اما چگونگی تأمین منابع مالی پایدار شهری یکی از مهمترین چالشهای پیش روی سیاستمداران و برنامه‌ریزان شهری است (Akbari et al, 2023:106). توسعه شهرهای کوچک و بزرگ چیزی است که امروزه مورد توجه است. و برای تحقق آن به شکلی پایدار، آنها نیاز به برنامه‌ریزی شهری دقیق و مدیریت کارآمد دارند (Polska & Polski, 2017). یکی از مهم‌ترین تغییراتی که در دهه‌های اخیر در نحوه برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌های شهری رخ داده است، دیدن نقش مردم در روند برنامه‌ریزی شهری است. این تئوری به نام برنامه‌ریزی شهری مشارکتی است که مسئله اصلی باور به داشتن به حق در تصمیم‌گیری‌های شهری برای مردم عادی است این نظریه همه چیز در مورد مشارکت مردم در جامعه خود است و بدان معناست که کارها را داوطلبانه انجام دهید تا در تصمیم‌گیری‌های مختلف برای محله، شهر یا روستا شرکت کنید. این راهی است که همه می‌توانند نظر داشته باشند و در جامعه تغییر ایجاد کنند (Ajjali et al, 2019). در شهرهای کوچک باتوجه به غلبه فرهنگ روستایی، همیاری و تعاون بسیار زیادی دیده می‌شود که مدیران شهری می‌توانند از این روحیه مشارکتی که در شهرهای کوچک است در زمینه مدیریت شهری استفاده کنند. بنابراین هرچقدر یک فعالیت در حوزه کوچک‌تری سازمان یابد، امکان بهره‌گیری از مدیریت مشارکتی در آن افزایش می‌یابد (Ziari, 2020). یکی از نظریه‌های برنامه‌ریزی که در این زمینه پیشرفت چشمگیری داشته است، برنامه‌ریزی وکالتی است که هدف آن تبیین نقش مسائل اجتماعی در نظریه‌های شهری و رویکردهای مشارکتی است (Pourhossein & Rafiyan, 2017). برنامه‌ریزی وکالتی می‌گوید که برنامه‌ریزی از موضع بی‌طرف صورت نمی‌گیرد. در عوض، برنامه‌ریزی وکالتی به دنبال ارزش‌های حاشیه‌ای است که اغلب به گروه‌های کم درآمد تعلق دارد و از آنها سخن می‌گوید (Yerena, 2015). هدف برنامه‌ریزی وکالتی تقویت توسعه اجتماعی و آنگاه توسعه اقتصادی شهر است. وقتی در مورد مسائل اجتماعی و اقتصادی صحبت می‌شود، کلمه برنامه‌ریزی "وکالتی" به میان می‌آید، زیرا در این برنامه، برنامه‌ریزان باید مانند وکلا برای گروه‌های نژادی مختلف، اقلیت‌ها و گروه‌های دیگر شهری در تلاش باشند. برنامه‌ریزی وکالتی با آموزش و ارتقای سطح دانش شهری شهروندان و بعضاً بهره‌گیری از متخصصان بومی از حقوق شهروندان در عرصه برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری برای شهر دفاع خواهد کرد و با در نظر گرفتن جوانب پنهان از نظر تصمیم‌سازان غیر بومی و آگاه ساختن ایشان به جزئیات چالشها و ظرفیتهای شهرهای مورد نظر می‌تواند گام‌های موثری در برطرف ساختن مشکلات موجود و نیز چالشهای آینده شهرهای کوچک بر دارد (Castro et al, 2010). اساساً برنامه‌ریزی وکالتی برای گروه‌های مختلف شهر که نیازهای متفاوتی دارد و هر کدام باید برنامه خاص خود را داشته باشد برنامه خاصی در نظر دارد که این برنامه بر مبنای توانمندسازی جامعه و حمایت از محرومان و شهروندان بنا شده است که به نظر می‌رسد این نوع برنامه‌ریزی می‌تواند از جامعه هدف خود در شهرهای کوچک و همه آنها حمایت کند؛ از جنبه‌های نوآوری پژوهش میتوان به کنکاش کارایی برنامه‌ریزی وکالتی در شهرهای کوچک اشاره کرد لذا در این تحقیق سعی بر آن است تا با روشن ساختن ظرفیت‌های برنامه‌ریزی وکالتی در مواجهه با مسائل توسعه پایدار شهرهای کوچک الگویی از این شیوه برنامه‌ریزی ارائه شود و در این راه با در نظر گرفتن نظرات شهروندان و مدیران شهری این شهرها در هرچه کاراتر و عملیاتی‌بودن این الگو تلاش گردد؛ بنابراین این پژوهش با استفاده از روش ترکیبی (کمی و کیفی) با استراتژی و راهبرد پدیدارشناسی و تاکتیک تحلیل محتوای مصاحبه (تحلیل تم) از نوع زمینه‌یابی و نظرسنجی کمی از عموم شهروندان و مدیران نمونه مورد مطالعه در پی یافتن پاسخ به این پرسش که «مؤلفه‌های شهرسازی وکالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک کدامند؟» است. تا برای ارائه راهکارهای اجرایی و الگوهای پیشنهادی جهت کاربست شهرسازی وکالتی متناسب با شهرهای کوچک بهره‌برد.

پیشینه و مبانی نظری تحقیق

توسعه روستاها و شهرها باید پایداری اقتصادی، اجتماعی، و زیست‌محیطی به همراه توسعه متوازن مکانی را پوشش دهد تا توسعه را به معنای بدست آوردن زمینه مناسب برای زندگی و رفاه و زنده نگه داشتن داشته‌های فرهنگی عادلانه‌تر کند (Kalfas et al, 2023). هدف اصلی توسعه پایدار فراهم نمودن همه نیازهای اساسی، پیشرفت و ارتقای کیفیت زندگی، مراقبت بهتر و مدیریت اکوسیستم‌ها برای آینده‌ای امن‌تر و شادتر است (Swain & Wallentin, 2019). مفهوم جدید توسعه پایدار نگاهی گسترده به پوشش همه جنبه‌های جامعه، اقتصاد، فرهنگ و سایر نیازهای انسانی دارد. مهمترین نکته در این رویکرد توجه و دیدگاه جامع آن در مورد توسعه می‌باشد. اصول توسعه مانند یک تغییر اساسی در عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه است که تحقق آن مستلزم هماهنگی جوانب مختلف است و برنامه ریزان شهری با اجرای برنامه‌های مختلف با هدف محرومیت زدایی و گسترش جنبه‌های مثبت توسعه سعی در کاهش نابرابری‌ها و عدم تعادل‌ها دارند (Cordes, 2018). ایجاد سلسله‌مراتب متعادل و نظام‌یافته برای سکونتگاه‌ها یکی از نیازهای اساسی در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای است. در این سیاق، توسعه هماهنگ و یکپارچه شهرهای کوچک در فضای منطقه‌ای به عنوان یک راهکار حیاتی آشکار می‌شود. ایجاد سرمایه اجتماعی همراه با پیشرفت‌هایی در بهزیستی اجتماعی و ترقی اقتصادی یک فرایند تقویت‌کننده دوجانبه خواهند بود (Tazesh & dimad, 2021) به نظر می‌رسد در شهرهای کوچک، دستیابی به سرمایه اجتماعی به شکل عملگرایانه تری قابل حصول باشد. این امر به دلیل کاهش پیچیدگی در روابط میان شهروندان و مدیران شهری است (Halseth & Ryser, 2016). بطور کلی، اکثر اندیشمندان و صاحب‌نظران به سمت استفاده از معیار جمعیتی برای تعریف شهرهای کوچک و میانی جلب شده‌اند (Adam, 2006). این انتخاب از آنجا ناشی می‌شود که آمارهای جمعیت در اکثر کشورها، به عنوان تنها منبع موجود و قابل اعتماد برای این تعریف محسوب می‌شود (Balk et al, 2021). ایجاد سلسله‌مراتب متعادل و نظام‌یافته برای سکونتگاه‌ها یکی از نیازهای اساسی در برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای است. در این سیاق، توسعه هماهنگ و یکپارچه شهرهای کوچک در فضای منطقه‌ای به عنوان یک راهکار حیاتی آشکار می‌شود. این تدابیر می‌توانند به تعادل بخشیدن به وضعیت موجود کمک کنند و باعث ارتقاء هماهنگی در توسعه شهرهای کوچک گردند (Li & Jonas, 2023). در آینده‌ای نه چندان دور، شهرهای کوچک نیز با فشارهای مختلفی از جوانب زیست‌محیطی مواجه خواهند شد، مگر اینکه یک برنامه جدی برای تمرکززدایی و پخش نیرو و امکانات از شهرهای بزرگ به سمت سطوح پایین‌تر، به ویژه شهرهای کوچک، به طور قابل توجهی و جدی صورت گیرد (Häußler & Haupt, 2021). یک ساختار و تشکیلات فضایی مطلوب می‌تواند به کاهش عدم تعادل اقتصادی، اجتماعی، و فضایی بین سطوح گوناگون جامعه و نواحی منجر شود. این تشکیلات با افزایش سطح بهره‌وری منابع و فعالیت‌ها، به ویژه برای نواحی محروم، تاثیرگذاری خواهند بود. برای مقابله با محرومیت و ایجاد توسعه پایدار در این مناطق، لازم است راهکارهای ویژه‌ای برای بهبود وضعیت اجتماعی و اقتصادی این نواحی مدنظر قرار گیرد (Shen et al, 2018). توسعه شهرهای با جمعیت کم یک استراتژی موثر برای تحقق توسعه فضایی، ایجاد رشد اقتصادی، و تعادل اجتماعی محسوب می‌شود. این سیاست می‌تواند به عنوان یک موانع مؤثر در مقابل رشد ناپیوسته و ناپایدار شهرهای بزرگ عمل نماید (Li & Jonas, 2023). در رویکردهای شهرسازی اخیر (بعد از طرح‌های جامع قرن بیستمی)، برنامه ریز تمام تلاش خود را برای توانمندسازی جوامع محلی و دادن کنترل به آنها برای تصمیم‌گیری خودشان می‌نماید. آنها را حتی اگر هنوز از نظر مالی به دیگران وابسته باشند در مورد دموکراسی مستقیم و خودکفایی اقتصادی کمک می‌کند. در این رویکرد، دولت به سازمان‌های مردم‌محور^۱ نهادها و گروه‌های مردم‌محور قدرت می‌دهد تا مسئولیت توسعه مناطق مختلف را در سطح محلی و منطقه‌ای بر عهده بگیرند (Utuk, 2014). مشارکت می‌تواند به طرق مختلف و مراحل مختلف در مورد پروژه‌های توسعه وارد شود، مدیران و محققان غیردولتی از انواع روش‌های مختلف برای درک دیدگاه‌های مردم محلی در مورد موضوعات مختلف شهری استفاده می‌کنند. آنها این رویکردها را "مشارکت" می‌نامند (Geekiyanage et al, 2021). تاریخ برنامه‌ریزی شهری نشان می‌دهد که توسعه شهری باید یک تئوری برنامه‌ریزی بخشی، متنوع، و واگرا باشد، نه یکپارچه، یک‌بعدی، و خطی (Zulfiqar & Kausar, 2023). در مقابل نظریه شهرسازی مشارکتی انگاره حضور شهروندان در تصمیم‌گیری‌های شهری است (Ajjali et al, 2019). این نظریه با تکیه بر تئوری انتقادی مکتب فرانکفورت و عقاید یورگن هابرماس شکل گرفته است و به امکان درگیر نمودن حوزه عمومی در فرآیند برنامه‌ریزی ایمان دارد. این انگاره در پاسخ به نارسایی‌های برنامه‌ریزی تکنوکراتیک و خردگرا که بر اساس مهارت‌ها و تحلیل‌های علمی تک‌بعدی در دهه ۱۹۸۰ شکل گرفته بودند، ایجاد شده است.

در دهه ۱۹۶۰، تئوری‌های برنامه‌ریزی از برنامه‌ریزی عقلانی به سمت رویکردهای ارتباط‌گرا متمایل شدند. این روند در ادامه با مطرح شدن دیدگاه برنامه‌ریزی و کالتی توسط پل دیویف در پژوهشی با عنوان «برنامه‌ریزی و کالتی و چندگانه باور» که در سال ۱۹۶۵ در ژورنال مؤسسه آمریکایی برنامه‌ریزان منتشر شد، تسریع یافت (Pacchi, 2018). بعضی از افراد این مفهوم را به عنوان فرایند استفاده استراتژیک از اطلاعات

¹ Comprehensive Plan

² NGOS

برای تغییر سیاست‌هایی که زندگی مردم غیر بهره‌مند را تحت تأثیر می‌گذارند، تعریف می‌کنند. در همین حال، برخی دیگر این مفهوم را به عنوان وکالت برای افرادی که صدایی ندارند (قادر به ابراز نظرات خود به مسئولین نیستند) تفسیر می‌کنند (Pacchi, 2018). اندیشمندان مارکس‌گرا و انتقادی در آمریکا، انگلستان، فرانسه، هلند و آلمان، همچنین در سایر کشورهای صنعتی، نقدهایی را به عملکرد برنامه‌ریزان مطرح کردند از جمله اینکه برنامه‌ریزی شهری به‌طور عمده در جهت تحقق منافع اقتصادی سرمایه‌داری و ترویج سیاست‌های سودآور برنامه‌ریزی می‌شود. نگرش انتقادی این اندیشمندان به سیاست‌های برنامه‌ریزان بود و بر تأکید بر اصلاح نقاط ضعف و نابرابری‌های اجتماعی تمرکز داشت که تأثیر قابل توجهی را بر افکار عمومی و وجدان اجتماعی این حوزه‌ها نهاد (Rao, 2012). تئوری برنامه‌ریزی وکالتی به‌سادگی از ذهن پل دیویفد نشأت نگرفته است؛ بلکه از تجارب چندگانه فعالان جامعه و متخصصین بهره‌مند شده است تا مسائل مرتبط با تبعیض نژادی و طبقاتی را اصلاح نماید. برنامه‌ریزی وکالتی به مردم و جوامع محلی فرصت می‌دهد تا در فرآیند تصمیم‌گیری شهری شرکت کنند و به توسعه‌یافتگی و بهبود شرایط زندگی خود بپردازند. این رویکرد با توجه به نیازها و آراء گسترده‌تر اجتماعی عمل می‌کند و به مبارزه با نابرابری‌ها و تبعیض‌های اجتماعی می‌پردازد؛ این تئوری، با تأکید بر نیاز به حضور فعالان اجتماعی و تخصصی در فرآیند برنامه‌ریزی شهری، از تجارب و شگردی‌های متنوعی برای تحلیل و اصلاح مشکلات اجتماعی و نابرابری‌های مختلف بهره‌مند می‌شود. این تئوری به عنوان یک رویکرد فعالانه برنامه‌ریزی مدنی و اشتراکی برای بهبود شرایط شهری و اجتماعی ترویج می‌کند (Pacchi, 2018) مبنای برنامه‌ریزی حمایتی یا وکالتی این است که خدمات و مهارت‌های برنامه‌ریزی تخصصی به نفع گروه‌های اقلیت و افرادی که توانایی مالی برای کسب چنین خدماتی را ندارند، ارائه گردد. این رویکرد برنامه‌ریزی با هدف حمایت از افرادی که در معرض نقصان مالی قرار دارند، اقدام به ارائه خدمات و مشاوره‌های تخصصی می‌نماید تا این افراد بتوانند به بهترین نحو از این خدمات بهره‌مند شده و به توسعه‌یافتگی و بهبود شرایط زندگی خود دست یابند (Rao, 2012). در دهه‌های اخیر، بسیاری از سازمان‌های اجتماعی به تدریج برنامه ریزی وکالتی را به برنامه‌های عمل خود اضافه کرده‌اند. متأسفانه، آنها اغلب درباره مفهوم دقیق وکالتی ابهام دارند و گاهی آن را با راهکارهای دیگری مثل اطلاعات، آموزش و ارتباطات اشتباه می‌فهمند. این ابهام باعث کاهش کارآمدی و نتیجه‌گیری سیاسی این برنامه‌ریزان می‌شود (Sager, 2022).

در سالهای اخیر میچلینا^۱ و همکارانش (۲۰۲۱) تلاش کردند تا با مروری بر چارچوب‌های شاخص پایداری شاخص‌های کلیدی پایداری شهری را شناسایی نمایند. آلبینز توگچه ازم^۲ در برنامه‌ریزی وکالت در نوسازی شهری به بررسی اقدامات صورت گرفته در نوسازی منطقه سلوکوله، منطقه‌ای قدیمی در شهر استانبول که از روم باستان بجا مانده است می‌پردازد و با معرفی برنامه‌ریزی وکالتی چشم‌انداز مثبت این‌گونه برنامه‌ریزی در تحقق عدالت اجتماعی و توجه به گروه‌های خاص را نشان می‌دهد. جمال احمد^۳ (۲۰۱۰) در رساله خود در دانشگاه Illinois در ایالات متحده آمریکا با عنوان: به‌کارگیری تمرکززدایی؛ چگونه پروژه فقر شهری برنامه‌ریزی وکالتی را طلب می‌کند؟ تلاشی برای اکتشاف چگونگی مناسب بودن سیاست‌های تمرکززدایی جوامع فقیر برای افزایش انتظارات آنها از دولت انجام داده است. ونسا واتسون^۴ (۲۰۱۶) در مقاله جایگاه برنامه‌ریزی شهری در دستور کار جدید (NUA) اهداف توسعه پایدار شهری در مجله PLANNING THEORY به معرفی مفهوم توسعه پایدار و اهداف آن در حوزه برنامه‌ریزی شهری می‌پردازد و مجموعه‌ای از ۱۷ آرمان توسعه پایدار (SDGS) برای جایگزینی اهداف توسعه هزاره قبلی (MDGS) را شرح می‌دهد. ساگر^۵ (۲۰۲۲) ویژگی‌های موارد برنامه‌ریزی وکالتی را که به زبان انگلیسی در مجلات و کتاب‌های دانشگاهی بین سال‌های ۱۹۸۰ و ۲۰۲۰ گزارش می‌کند که انتظارات و ادعاهای از پیش تعیین شده در مورد ویژگی‌ها و اثرات برنامه‌ریزی وکالتی با واقعیت مطابقت دارد. پورحسین و رفیعیان^۶ (۲۰۱۷) ضمن مرور کوتاهی بر ادبیات برنامه ریزی وکالتی، کاربری این رهیافت را در طرح‌های انطباق کاربری اراضی در مقیاس شهری دنبال می‌کنند و در نتایج بدست آمده بیان می‌کنند که در بسیاری از ابعاد نظریه شهرسازی وکالتی، طرح‌های انطباق کاربری اراضی در مقیاس شهری را پوشش داده است و می‌توان آن را از بسیاری جهات به عنوان بعد اجرایی و عملی نظریه برنامه ریزی وکالتی دانست.

مواد و روش تحقیق

پژوهش حاضر از لحاظ نتیجه، جزء پژوهش‌های کاربردی از لحاظ هدف جزء تحقیقات اکتشافی – تبیینی است. در بخش کیفی پژوهش حاضر، محقق با استفاده از استراتژی و راهبرد پدیدارشناسی و تاکتیک تحلیل محتوای مصاحبه (تحلیل تم) استفاده شد. در بخش کمی نیز

1 Michalina

2 Albany Togche Azm

3 Jamal Ahmad

4 Vanessa Watson

5 New Urban Agenda

6 Sustainable Development Goals

7 Millennium Development Goals

8 Tore Sager

تحقیق بر اساس ماهیت و روش، تحقیق توصیفی (تحقیق توصیفی یا غیر آزمایشی شامل تحقیقات پیمایشی، همبستگی، پس رویدادی، اقدام پژوهی، بررسی موردی و ... است) و از نوع زمینه‌یابی است. جامعه آماری بخش کیفی باتوجه به مسئله و اهمیت پژوهش به سه بخش پنل خبرگان تبدیل شد که شامل الف) اساتید دانشگاهی با تخصص توسعه پایدار شهری، ب) مسئولان و مدیران اجرایی مرتبط با شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی شهرهای کوچک شمال استان همدان با استفاده از نرم افزار تحلیل کیفی MAXQDA نسخه ۲۰۲۰ شناسایی و کشف خواهد شد. همچنین جهت سنجش نسبت روایی محتوایی و انجام مراحل تکنیک دلفی از آزمون‌های T تک نمونه‌ای و ضریب کندال تحت نرم‌افزار کمی SPSS نسخه ۲۶ استفاده خواهد شد. بودند. حجم جامعه آماری بر اساس جدید بودن و تکراری نبودن کدهای استخراجی از مصاحبه با پنل خبرگان بود. جامعه آماری بخش کمی در برگیرنده تمامی شهروندان، مدیران، مسئولان و کارشناسان حوزه توسعه پایدار شهرهای کوچک استان همدان که شامل شهرهای کبودرآهنگ و رزن و دمق در قالب سازمان‌های ذی‌ربط در سال ۱۴۰۱ بودند، و جهت سنجش مطلوبیت برازش الگوی کمی پژوهش از روش تحلیل عاملی تأییدی به کمک آزمون‌های روایی همگن بودن، روایی همگرا و واگرا و آزمون پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ تحت نرم‌افزار PLS نسخه ۳ انجام خواهد شد. نمونه آماری بر اساس حجم نمونه آماری با روش در دسترس هدفمند بر مبنای اشیاع نظری و تئوریک بر اساس کدهای استخراجی از مصاحبه با پنل خبرگان، انتخاب شد و ۳۸۴ نفر از شهروندان، مدیران، مسئولان و کارشناسان حوزه توسعه پایدار شهرهای کوچک استان همدان که شامل شهرهای کبودرآهنگ، رزن و دمق در این پژوهش شرکت داشتند. در پژوهش انجام شده شهرسازی و کالتی با ۷ مولفه، معرفی شدند.

بحث و ارائه یافته‌ها

ابزارهای تجزیه و تحلیل نشان دادند که از بین ۳۸۴ نفر از شهروندان، مدیران، مسئولان و کارشناسان حوزه توسعه پایدار شهرهای کوچک استان همدان که شامل شهرهای کبودرآهنگ، رزن و دمق در این پژوهش شرکت داشتند که ۲۷۴ نفر از آنان مرد و ۱۱۰ نفر، زن بودند. اکثر شرکت‌کنندگان با تعداد فراوانی ۱۵۰ نفر، بیان داشتند که بین ۳۱ الی ۴۰ سال سن دارند و کمترین آنها با تعداد فراوانی ۳۱ نفر، بیشتر از ۵۱ سال بودند. از طرفی، ۲۳۹ نفر از افراد شرکت‌کننده در پژوهش حاضر کمتر از ۴۰ سال سن داشتند. بیشتر شرکت‌کنندگان در پژوهش با تعداد فراوانی ۱۶۶ نفر، دارای تحصیلاتی در سطح تا دیپلم بوده و کمترین شرکت‌کنندگان در پژوهش با تعداد فراوانی ۱۸ نفر دارای تحصیلاتی در سطح فوق لیسانس و بالاتر بود. همچنین ۱۵۹ نفر از شرکت‌کنندگان در پژوهش دارای تحصیلات در سطح لیسانس بودند. بیشتر شرکت‌کنندگان در پژوهش با تعداد فراوانی ۹۰ نفر، کمتر از ۵ سال تجربه خدمتی داشته و کمترین آنها با تعداد فراوانی ۴۸ نفر، بین ۲۱ الی ۲۵ سال سابقه شغلی داشتند. از طرفی، ۲۷۵ نفر از افراد شرکت‌کننده در پژوهش حاضر کمتر از ۲۰ سال تجربه کاری داشتند. بیشتر شرکت‌کنندگان در پژوهش با تعداد فراوانی ۱۰۹ نفر، در شهر دمق زندگی می‌کردند و کمترین آنها با تعداد فراوانی ۸۹ نفر، ساکن شهرستان رزن بودند. از طرفی، ۹۴ نفر از شرکت‌کنندگان در پژوهش در شهرستان کبودرآهنگ سکونت داشتند. ۹۲ نفر از افراد مورد مطالعه نیز در سایر شهرهای استان همدان زندگی می‌کردند. در بین ابعاد شهرسازی و کالتی، بیشترین میانگین با مقدار ۳/۶۵ مربوط به ابعاد مسئولیت‌پذیری و آموزشی بوده و کمترین میانگین با مقدار ۳/۴۲، مربوط به بعد تصمیم‌سازی بود. در پژوهش انجام شده شهرسازی و کالتی با مولفه‌های مالی، مسئولیت‌پذیری، مشارکتی، توانمندی، عدالت، تصمیم‌سازی و آموزشی، معرفی شدند. همچنین الگوی شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک از برازش مطلوبی برخوردار بودند. با نظر به یافته‌های جانبی پژوهش نیز در بین عموم مردم با نخبگان و مسئولین تفاوت معنی‌داری در مولفه‌های شهرسازی و کالتی، وجود نداشت.

جهت شناسایی مهمترین مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک از طریق مصاحبه با خبرگان که در برگیرنده اساتید دانشگاهی با تخصص توسعه پایدار شهری، مسئولان و مدیران اجرایی مرتبط با شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی شهرهای کوچک شمال استان همدان و فرمانداران، کارشناسان و اعضای مرتبط شورای شهرهای کوچک استان همدان می‌باشند، از رویکرد تحلیل کیفی به شیوه تحلیل مضمون به توسط نرم‌افزار MAXQDA نسخه ۱۲ استفاده شد. به طوری که از ۱۲ نفر خبرگانی که در زمینه مهمترین مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک دارای تخصص علمی و سابقه کاری بودند، به صورت هدفمند و با در نظر گرفتن اشیاع نظری انتخاب شده بودند، در زمینه مهمترین مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک از آنها سوالاتی پرسیده شد. جواب سوالات آنها به تفکیک هریک از ۱۲ نفر خبره شرکت‌کننده در بخش کیفی پژوهش در جدول شماره ۱ آورده شده است.

جدول ۱- مهمترین مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک به تفکیک مصاحبه‌شوندگان

کد مشارکت کننده	مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی
۱	ارتباط با معتمدین، نخبگان و سایر افراد مورد وثوق جوامع محلی
	مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی توسط ساکنان شهرهای کوچک
	تمایل عموم مردم به حضور گسترده در حل مشکلات
	بسیج شدن مردم برای حل مشکلات و جلب مشارکت ساکنان در اجرای برنامه‌ها
	مشارکت مردم در تأمین سرمایه و سرمایه‌گذاری
	تأمین منافع و نظرات گروه‌های مختلف
	آموزش
۲	غلبه بر فقر
	کاهش فاصله اقشار بالاوپایین
	توانمندسازی توسط سازمان‌های مردم‌نهاد (NGOs)
	مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی توسط ساکنان شهرهای کوچک
	آموزش، اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی به ساکنان
	افزایش مسئولیت‌پذیری اجتماعی
۳	توانمندسازی
	افزایش مسئولیت‌پذیری اجتماعی
	توانمندسازی توسط سازمان‌های مردم‌نهاد (NGOs)
	ورود شهرسازی به عرصه سیاسی برای یافتن قدرت تصمیم‌گیری
	تأمین منافع و نظرات گروه‌های مختلف
۴	تمایل عموم مردم به حضور گسترده در حل مشکلات
	بسیج شدن مردم برای حل مشکلات و جلب مشارکت ساکنان در اجرای برنامه‌ها
	ارتباط مستقیم و چهره به چهره برنامه‌ریزان و مسئولان برای توضیح جزئیات مشکل و راه حل پیشنهادی
	توسعه نقش برنامه‌ریزان به مدافع مردم، معلم و مربی
	خارج کردن شهرسازی از انحصار اقشار اقتدارگرا
	ورود شهرسازی به عرصه سیاسی برای یافتن قدرت تصمیم‌گیری
	پرورش مهارت‌های شغلی
۵	مشارکت کنترل شده شهروندان در قالب (راهبرد - راهکار - نتیجه‌گیری)
	ورود شهرسازی به عرصه سیاسی برای یافتن قدرت تصمیم‌گیری
	ارتباط مستقیم و چهره به چهره برنامه‌ریزان و مسئولان برای توضیح جزئیات مشکل و راه حل پیشنهادی
	توسعه نقش برنامه‌ریزان به مدافع مردم، معلم و مربی
	استفاده از رسانه‌های محلی (رادیو، روزنامه، شبکه‌های مجازی و...) برای ارتباط مردم با مسئولان
	استفاده از ظرفیت مکان‌های عمومی مانند مساجد، حسینیه‌ها و ... برای برگزاری دوره‌ها، جلسه‌ها و نیازسنجی
	کاهش فاصله اقشار بالاوپایین
	غلبه بر فقر
۶	رسیدن به راهکارهای موثر با استفاده از خرد جمعی و ایجاد اتفاق نظر
	آموزش
۷	کاهش فاصله اقشار بالاوپایین
۹	ورود شهرسازی به عرصه سیاسی برای یافتن قدرت تصمیم‌گیری
	غلبه بر فقر
۱۰	خارج کردن شهرسازی از انحصار اقشار اقتدارگرا
۱۲	کاهش فاصله اقشار بالاوپایین

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

همانطور که از جدول بالا پیداست، هر یک از شرکت کنندگان مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک را عنوان کردند. هم اکنون براساس جدول فوق، مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک در قالب کدگذاری‌های باز (یافتن معقولات مفهومی) و محوری (ارتباط بین معقولات) مورد بررسی قرار می‌گیرند.

مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک براساس نظرات ۱۲ نفر از خبرگان در دسته بندی‌های مختلف و در ۴۳ کد باز آورده شده اند. از طرفی مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی دارای کدهای محوری مالی با ۷ کد، مسئولیت پذیری با ۸ کد، مشارکتی با ۱۰ کد، توانمندی با ۸ کد، عدالت با ۲ کد، تصمیم سازی با ۴ کد، آموزشی با ۴ کد، آموزش با ۴ کد می باشد. همچنین در شکل شماره ۴-۱۰ نمودار شبکه مضامین مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک مطابق با سوال اصلی پژوهش با نرم افزار iMindMap نسخه ۹ به قرار ذیل می باشد.

شکل ۱- نقشه ذهنی مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک (ترسیم: نویسندگان)

حال بعد از مشخص شدن مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک سوال اصلی پژوهش از طریق مصاحبه با خبرگان، فرم نسبت روایی محتوایی به خبرگان ارائه می شود تا سودمند بودن و یا نبودن هر یک از این عوامل از منظر این خبرگان مورد بررسی قرار گرفته شود و روایی مورد سنجش واقع گردد. در جدول ۲ حداقل مقادیر قابل قبول CVR براساس تعداد خبرگان شرکت کننده آورده شده است.

جدول ۲- حداقل مقادیر قابل قبول براساس تعداد خبرگان شرکت کننده (لاوشی، ۱۹۷۵)

تعداد خبرگان	مقدار CVR	تعداد خبرگان	مقدار CVR	تعداد خبرگان	مقدار CVR
۵	۰/۹۹	۱۱	۰/۵۹	۲۵	۰/۳۷
۶	۰/۹۹	۱۲	۰/۵۶	۳۰	۰/۳۳
۷	۰/۹۹	۱۳	۰/۵۴	۳۵	۰/۳۱
۸	۰/۷۸	۱۴	۰/۵۱	۴۰	۰/۲۹
۹	۰/۷۵	۱۵	۰/۴۹	-	-
۱۰	۰/۶۲	۲۰	۰/۴۳	-	-

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

در مرحله روایی محتوایی، بعد از شناسایی اعضاء، ۲۵ سوال بسته برگرفته از ادبیات و پیشینه پژوهش و یک سوال باز که در خصوص توضیحات جانبی پرسشنامه بود، در قالب فرم اعتبارسنجی CVR به ۱۲ نفر خبره در خصوص سودمند بودن سوالات داده شد و بعد از تحلیل فرم اعتبارسنجی CVR، سوالاتی که سودمند بودند، برای مرحله اول تکنیک دلفی مشخص شدند که تمامی سوالات باقی ماندند. حال با توجه به فرمول CVR و حداقل مقادیر قابل قبول آن به بررسی پذیرش و رد سوالات پرسشنامه در جدول ۳ می‌پردازیم.

جدول ۳- مقادیر جهت پذیرش یا رد سوالات پرسشنامه

شماره سوال	CVR	میانگین عددی قضاوت ها	نتیجه
۱	۰/۸۳	۰/۹۱	پذیرش سوال
۲	۱	۱	پذیرش سوال
۳	0/۶۶	۰/۸۳	پذیرش سوال

شماره سوال	CVR	میانگین عددی قضاوت ها	نتیجه
۴	۱	۱	پذیرش سوال
۵	۱	۱	پذیرش سوال
۶	۱	۱	پذیرش سوال
۷	۰/۶۶	۰/۸۳	پذیرش سوال
۸	۱	۱	پذیرش سوال
۹	۱	۱	پذیرش سوال
۱۰	۱	۱	پذیرش سوال
۱۱	۱	۱	پذیرش سوال
۱۲	۱	۱	پذیرش سوال
۱۳	۱	۱	پذیرش سوال
۱۴	۰/۶۶	۰/۸۳	پذیرش سوال
۱۵	۰/۵	۷۵	رد سوال
۱۶	۱	۱	پذیرش سوال
۱۷	۱	۱	پذیرش سوال
۱۸	۱	۱	پذیرش سوال
۱۹	۱	۱	پذیرش سوال
۲۰	۰/۶۶	۰/۸۳۳	پذیرش سوال
۲۱	۱	۱	پذیرش سوال
۲۲	۰/۸۳	۰/۹۱	پذیرش سوال
۲۳	۰/۳۳	۰/۶۶	رد سوال
۲۴	۱	۱	پذیرش سوال
۲۵	۱	۱	پذیرش سوال

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

از آنجا که حداقل مقدار قابل قبول برای عدد CVR به دلیل حجم نمونه ۱۲ نفر خبره شرکت کننده در این پژوهش، ۰/۵۶ می‌باشد، بنابراین ۲۳ سؤال از ۲۵ سؤال مورد پذیرش قرار گرفتند و برای مرحله اول تکنیک دلفی مورد استفاده قرار گرفتند. مرحله اول تکنیک دلفی مربوط به سوال پژوهش در جدول ۴ آورده شده است:

جدول ۴- مرحله اول تکنیک دلفی مربوط به سوال اصلی پژوهش

ردیف	سوال	آزمون کندال				آزمون t تک نمونه ای		
		میانگین رتبه	ضریب کندال	آماره خی دو	درجه آزادی	سطح معنی داری	میانگین	آماره t
۱	غلبه بر فقر	۱۰/۴۲					۴/۳۳	۹/۳۸۱
۲	مشارکت مردم در تأمین سرمایه و سرمایه گذاری	۹/۴۶					۴/۲۳	۹/۵۴۷
۳	کاهش فاصله اقشار بالا و پایین	۱۵					۴/۵۸	۶/۹۱۷
۴	تأمین منافع و نظرات گروه‌های اصلی	۹/۴۲					۴/۲۵	۹/۵۷۴
۵	مسئولیت پذیری اجتماعی	۱۵/۲۱	۰/۲۴۸	۶۵/۳۵۸	۲۲	۰/۰۰۰	۴/۷۵	۳/۴۰۴
۶	تمایل عموم مردم به حضور گسترده در حل مشکلات	۱۰/۴۲					۴/۳۳	۴/۳۸۱
۷	افزایش مسئولیت پذیری اجتماعی	۹/۴۶					۴/۲۵	۹/۵۷۴
۸	رشد مسئولیت پذیری	۸/۷۹					۳/۳۳	۱/۱۷۳
۹	ارتباط با معتمدین، نخبگان و سایر افراد مورد وثوق جوامع محلی	۱۴/۳۸					۴/۶۷	۱۱/۷۲۶

ردیف	سوال	آزمون کنдал					آزمون t تک نمونه ای		
		میانگین رتبه	ضریب کنдал	آماره خی دو	درجه آزادی	سطح معنی داری	میانگین	آماره t	درجه آزادی
۱۰	مشارکت در تصمیم گیری ها و تصمیم سازی توسط ساکنان شهرهای کوچک	۹/۴۶					۴/۲۵	۹/۵۷۴	۰/۰۰۰
۱۱	مشارکت کنترل شده شهروندان در قالب (راهبرد - راهکار - نتیجه گیری)	۱۵/۲۱					۴/۷۵	۱۳/۴۰۴	۰/۰۰۰
۱۲	رسیدن به راهکارهای موثر با استفاده از خرد جمعی و ایجاد اتفاق نظر	۱۵/۲۱					۴/۷۵	۱۳/۴۰۴	۰/۰۰۰
۱۳	بسیج شدن مردم برای حل مشکلات و جلب مشارکت ساکنان در اجرای برنامه ها	۱۵/۲۱					۴/۷۵	۱۳/۴۰۴	۰/۰۰۰
۱۴	مشارکت در تصمیم گیری ها	۱۴/۳۸					۳/۵۰	۱/۹۱۵	۰/۰۸۲
۱۵	توانمندسازی توسط سازمان های مردم نهاد (NGOs)	۱۵					۴/۶۷	۱۱/۷۲۶	۰/۰۰۰
۱۶	ارتباط مستقیم و چهره به چهره برنامه ریزان و مسئولان برای توضیح جزئیات مشکل و راه حل پیشنهادی	۹/۴۲					۴/۲۵	۹/۵۷۴	۰/۰۰۰
۱۷	استفاده از رسانه های محلی (رادیو، روزنامه، شبکه های مجازی و...) برای ارتباط مردم با مسئولان	۱۵/۲۱					۴/۷۵	۱۳/۴۰۴	۰/۰۰۰
۱۸	پرورش مهارت های شغلی	۱۰/۴۲					۴/۳۳	۹/۳۸۱	۰/۰۰۰
۱۹	خارج کردن شهرسازی از انحصار اقشار اقتدارگرا	۹/۴۶					۴/۲۵	۹/۵۷۴	۰/۰۰۰
۲۰	ورود شهرسازی به عرصه سیاسی برای یافتن قدرت تصمیم گیری	۹/۴۶					۴/۲۵	۹/۵۷۴	۰/۰۰۰
۲۱	توسعه نقش برنامه ریزان به مدافع مردم، معلم و مربی	۹/۴۲					۴/۲۵	۹/۵۷۴	۰/۰۰۰
۲۲	آموزش، اطلاع رسانی و آگاهی بخشی به ساکنان	۱۵/۲۱					۴/۷۵	۱۳/۴۰۴	۰/۰۰۰
۲۳	استفاده از ظرفیت مکان های عمومی مانند مساجد، حسینیه ها و ... برای برگزاری دوره ها، جلسه ها و نیازسنجی	۱۰/۴۲					۴/۵۸	۱۰/۶۲۵	۰/۰۰۰

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

براساس نتایج جدول فوق می توان گفت که از آزمون کنдал، ضریب کنдал ۰/۲۴۸ می باشد که این امر نشان می دهد، هماهنگی بین نظرات پاسخ دهندگان، تقریباً ۲۵٪ است که می بایست بیشتر از ۷۰٪ باشد. همچنین سطح معنی داری آزمون کنдал کمتر از ۰/۰۵ می باشد که گویای این مطلب است، این هماهنگی بین نظرات پاسخ دهندگان معنادار می باشد. بنابراین برای ارتقای ضریب کنдал، لازم است که مرحله دوم تکنیک دلفی انجام شود. از سوی دیگر، چون سطح معنی داری سوالات ۸ و ۱۴ پرسشنامه از آزمون t تک نمونه ای بیشتر از ۰/۰۵ است، بنابراین بین میانگین هر سوال و مقدار ارزشی تفاوت معنی داری وجود ندارد. لذا این دو سوال در این مرحله تکنیک دلفی از پرسشنامه حذف می شود. بنابراین برای مرحله دوم تکنیک دلفی، ۲۱ سوال باقی خواهند ماند و به عبارتی ۲۱ سوال باقی مانده مجدد آزمون خواهند شد. بعد

از اتمام مراحل تکنیک دلفی در سه مرحله متوالی مؤلفه‌ها و گویه‌های به دست آمده شهرسازی وکالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک در جدول ۵ آورده شده اند.

جدول ۵- مؤلفه‌های شهرسازی وکالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک

شماره	مؤلفه ها	گویه ها
۱	مالی	غلبه بر فقر
۲		کاهش فاصله اقشار بالا و پایین
۳		مشارکت مردم در تأمین سرمایه و سرمایه‌گذاری
۴	مسئولیت پذیری	افزایش مسئولیت‌پذیری اجتماعی
۵		تمایل عموم به حضور گسترده در حل مشکلات
۶	مشارکتی	ارتباط با معتمدین، نخبگان و سایر افراد مورد وثوق جوامع محلی
۷		مشارکت کنترل شده شهروندان در قالب ارائه راهکار -راهنبرد- نتیجه‌گیری
۸		رسیدن به راهکارهای مؤثر با استفاده از خرد جمعی و ایجاد اتفاق نظر
۹		بسیج‌شدن مردم برای حل مشکلات و جلب مشارکت ساکنان در اجرای برنامه‌ها
۱۰		مشارکت در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی توسط ساکنان شهرهای کوچک
۱۱		تأمین منافع و نظرات گروه‌های مختلف
۱۲	توانمندی	توانمندسازی توسط سازمان‌های مردم‌نهاد (NGOs)
۱۳		پرورش مهارت‌های شغلی
۱۴		ارتباط مستقیم و چهره‌به‌چهره برنامه ریزان و مسئولان برای توضیح جزئیات مشکل و یافتن راه‌حل پیشنهادی
۱۵		استفاده از رسانه‌های محلی رادیو، روزنامه، شبکه‌های مجازی و.. برای ارتباط مردم با مسئولان
۱۶	عدالت	خارج کردن شهرسازی از انحصار اقشار اقتدارگرا
۱۷	تصمیم‌گیری	ورود شهرسازی به عرصه سیاسی برای یافتن قدرت تصمیم‌گیری
۱۸		توسعه نقش برنامه‌ریزان به مدافع مردم، معلم و مربی
۱۹	آموزشی	آموزش، اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی به ساکنان
۲۰		استفاده از ظرفیت مکان‌های عمومی مانند مساجد و حسینیه‌ها و... برای برگزاری دوره‌ها و جلسه‌ها، و نیازسنجی

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

جهت بررسی مطلوبیت برازش الگوی شهرسازی وکالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک از تحلیل معادلات ساختاری تحت نرم‌افزار PLS استفاده می‌گردد و بعد از بررسی مدل اندازه‌گیری، به بررسی معناداری مدل ساختاری پرداخته شد. جدول ۶ آزمون معناداری سؤال پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۶- مطلوبیت برازش الگوی شهرسازی وکالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک

روابط	ضریب مسیر (بتا)	انحراف معیار	آماره t-value	سطح معنی‌داری	نتیجه
شهرسازی وکالتی $\rightarrow$ مالی	۰/۷۸۹	۰/۰۲۵	۳۲/۰۱۸	۰/۰۰۱	معنادار
شهرسازی وکالتی $\rightarrow$ مسئولیت‌پذیری	۰/۸۳۴	۰/۰۲۱	۴۰/۳۵۶	۰/۰۰۱	معنادار
شهرسازی وکالتی $\rightarrow$ مشارکتی	۰/۹۴۷	۰/۰۰۶	۱۶۳/۰۰۹	۰/۰۰۱	معنادار
شهرسازی وکالتی $\rightarrow$ توانمندی	۰/۹۲۹	۰/۰۰۸	۱۱۴/۲۶۹	۰/۰۰۱	معنادار
شهرسازی وکالتی $\rightarrow$ عدالت	۰/۷۳۷	۰/۰۲۶	۲۸/۸۲۸	۰/۰۰۱	معنادار
شهرسازی وکالتی $\rightarrow$ تصمیم‌سازی	۰/۷۹۷	۰/۰۲۵	۳۲/۳۹۱	۰/۰۰۱	معنادار
شهرسازی وکالتی $\rightarrow$ آموزشی	۰/۸۱۸	۰/۰۲۶	۳۱/۲۶۶	۰/۰۰۱	معنادار

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

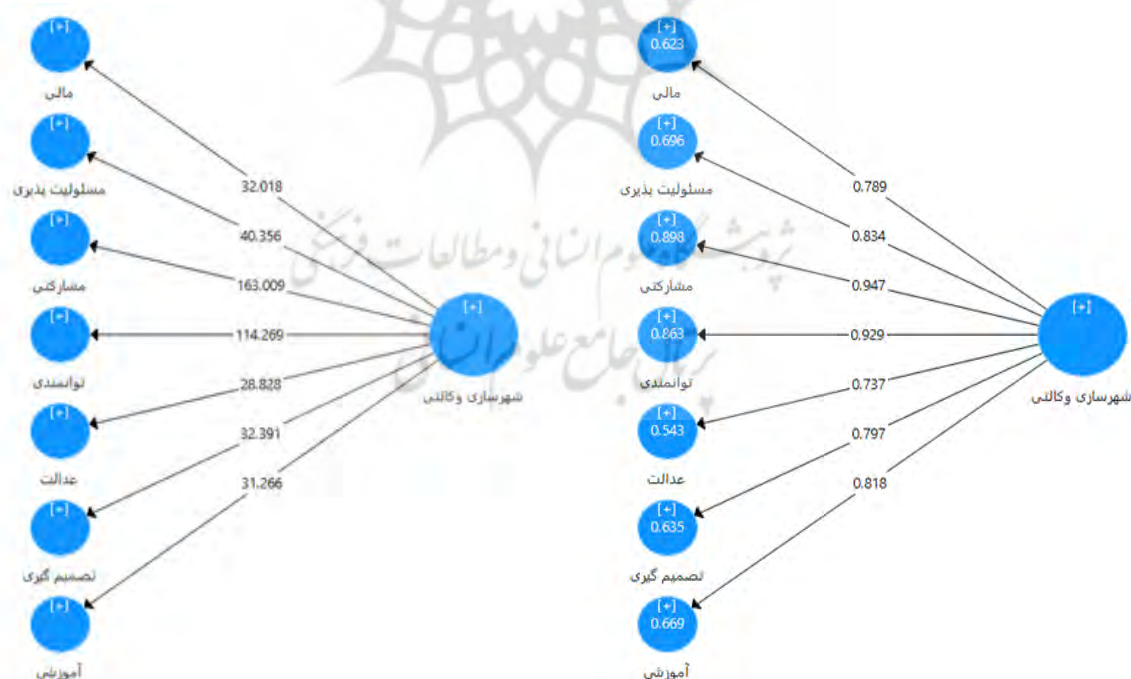
بر اساس جدول ۶ می‌توان نتیجه گرفت که مقادیر t -value برای روابط فوق خارج از بازه $2/58$ و $-2/58$ هستند و لذا این روابط با سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار هستند. حال باتوجه به آزمون‌های پیش‌روی، قدرت پیش‌بینی متغیر ملاک مورد سنجش قرار می‌گیرد؛ بنابراین جدول ۷ به بررسی قدرت پیش‌بینی قدرت پیش‌بینی متغیر ملاک در سؤال پژوهش می‌پردازد.

جدول ۷ - قدرت پیش‌بینی متغیر ملاک در سؤال پژوهش

متغیرهای پیش‌بین	متغیر ملاک	متغیر ملاک			
		R^2 تنظیم شده	نتیجه	Gof	نتیجه
شهرسازی و کالتی		۰/۷۰۲	بسیار قوی	۰/۵۹۱	بسیار قوی
				گیسر Q^2 شاخص استون -	نتیجه
				۰/۵۳۳	بسیار قوی

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

جدول ۷ نشان می‌دهد که شاخص R^2 تنظیم شده برای متغیر ملاک یا درون‌زا آورده شده است و مقدار آن با سه مقدار ۰/۱۹ (کیفیت پیش‌بینی ضعیف)، ۰/۳۳ (کیفیت پیش‌بینی متوسط) و ۰/۶۷ (کیفیت پیش‌بینی قوی) مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. این امر گویای این مطلب است که الگوی شهرسازی و کالتی در شهرهای کوچک به میزان ۷۰٪ و به صورتی قوی، مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی را به‌عنوان متغیر درون‌زا و یا ملاک مورد پیش‌بینی قرار می‌دهد. از طرفی آزمون Gof که مربوط به شاخص نیکویی برازش است، با مقدار ۰/۵۹۱ با سه مقدار استاندارد ۰/۰۱ (کیفیت سنجی ضعیف)، ۰/۲۶ (کیفیت سنجی متوسط) و ۰/۳۶ (کیفیت سنجی قوی) مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و مشخص می‌شود که قدرت برازش این نرم‌افزار جهت بررسی سؤال پژوهش در حد بسیار قوی است. همچنین شاخص استون - گیسر Q^2 برای متغیر درون‌زا آورده شده است و مقادیر آنها با سه مقدار ۰/۰۲ (کیفیت مدل ساختاری ضعیف)، ۰/۱۵ (کیفیت مدل ساختاری متوسط) و ۰/۳۵ (کیفیت مدل ساختاری قوی) مورد ارزیابی قرار می‌گیرد؛ لذا از آنجا که این عدد برای مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی به میزان ۵۳۳٪ است گویای این مطلب است که کیفیت مدل ساختاری در سؤال پژوهش به صورتی بسیار قوی ارزیابی می‌شود. حال مدل اندازه‌گیری پژوهش در حالت تخمین ضرایب و معناداری ضرایب در اشکال ۲ و ۳ آورده می‌شوند.

تاثیر ابعاد مختلف شهرسازی وکالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک

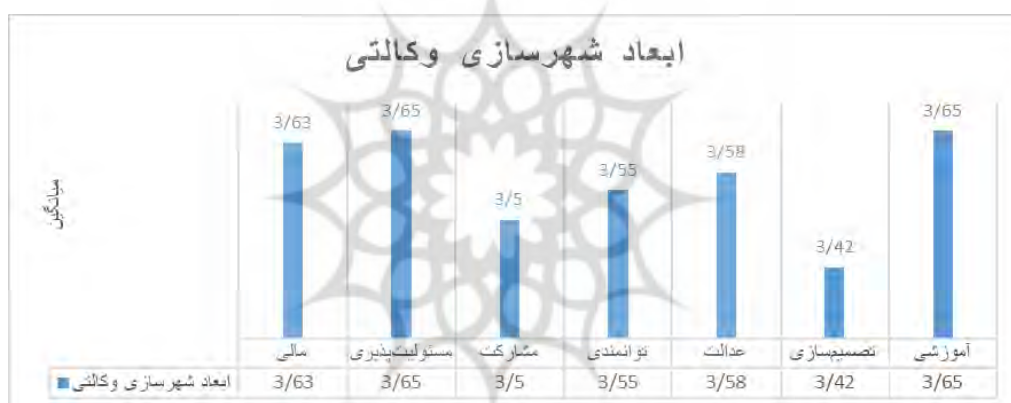
جدول ۸ به بررسی اطلاعات آماری مربوط به میزان ابعاد شهرسازی وکالتی از منظر شرکت کنندگان در پژوهش می‌پردازد.

جدول ۸ - شاخص‌های آماری مربوط به میزان ابعاد شهرسازی وکالتی

ابعاد شهرسازی وکالتی	میانگین	درصد	انحراف معیار	واریانس
مالی	۳/۶۳	۷۲/۶	۰/۸۶۲	۰/۷۴۳
مسئولیت پذیری	۳/۶۵	۷۳	۰/۹۴۷	۰/۸۹۸
مشارکتی	۳/۵	۷۰	۰/۸۸۲	۰/۷۷۹
توانمندی	۳/۵۵	۷۱	۰/۸۶۵	۰/۷۴۸
عدالت	۳/۵۸	۷۱/۶	۰/۹۵۲	۰/۹۰۷
تصمیم‌گیری	۳/۴۲	۶۸/۴	۰/۹۲۹	۰/۸۶۴
آموزشی	۳/۶۵	۷۳	۱/۰۵۱	۱/۱۰۶

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

جدول ۸ گویای این مطلب است که در بین ابعاد شهرسازی وکالتی، بیشترین میانگین با مقدار ۳/۶۵ مربوط به ابعاد مسئولیت‌پذیری و آموزشی بوده و کمترین میانگین با مقدار ۳/۴۲، مربوط به بعد تصمیم‌گیری می‌باشد. از طرفی کمترین و بیشترین میزان پراکندگی نمرات به ترتیب مربوط به ابعاد مالی و آموزشی بوده است.

شکل ۴ - نمودار میله‌ای میانگین ابعاد شهرسازی وکالتی منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

مقایسه ابعاد شهرسازی وکالتی بر اساس نظرات عموم مردم و نخبگان

جهت بررسی مقایسه ابعاد شهرسازی وکالتی بر اساس نظرات عموم مردم و نخبگان و مسئولین از آزمون غیرپارامتریک یو من ویتنی استفاده می‌شود. علت استفاده از این آزمون آن است که متغیر شهرسازی وکالتی دارای توزیع نرمال نمی‌باشد و از طرفی شهرسازی وکالتی بین دو گروه عموم مردم و نخبگان و مسئولین مورد مقایسه قرار می‌گیرد. جدول ۹ به بررسی مقایسه شهرسازی وکالتی بر اساس نظرات عموم مردم و نخبگان و مسئولین می‌پردازد.

جدول ۹ - مقایسه شهرسازی وکالتی بر اساس نظرات عموم مردم و نخبگان و مسئولین

متغیر	گروه	میانگین رتبه	مجموع رتبه	مقدار آزمون یو من ویتنی	آماره Z	سطح معنی‌داری
شهرسازی وکالتی	عموم مردم	۱۹۳/۰۶	۶۷۹۵۶	۵۴۳۶	-۰/۳۲۶	۰/۷۴۴
	نخبگان و مسئولین	۱۸۶/۳۸	۵۹۶۴			

منبع: نویسندگان، ۱۴۰۲

جدول ۹ گویای این مطلب است که میانگین رتبه شهرسازی وکالتی در بین عموم مردم با مقدار ۱۹۳/۰۶ بیشتر از میانگین رتبه شهرسازی وکالتی در نخبگان و مسئولین با مقدار ۱۸۶/۳۸ است. همچنین از آنجا که سطح معنی‌داری به‌دست‌آمده از آماره Z آزمون یو من ویتنی بیشتر از ۰/۰۵ است، لذا با سطح اطمینان ۹۵٪ بین شهرسازی وکالتی در عموم مردم و نخبگان و مسئولین تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

باتوجه به اینکه سؤال پژوهش به بررسی مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک می‌پردازد، نتایج حاصله نشان می‌دهد، مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک بر اساس نظرات ۱۲ نفر از خبرگان دارای کدهای محوری مالی با ۶ کد، مسئولیت‌پذیری با ۶ کد، مشارکتی با ۵ کد، توانمندی با ۲ کد، عدالت با ۲ کد، تصمیم‌گیری با ۳ کد، آموزشی با ۲ کد است. همچنین نمودار شبکه مضامین مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک مطابق با سؤال پژوهش با نرم‌افزار iMindMap نسخه ۹ بیان شد. در همین راستا نتایج پژوهش‌های میچلینا و همکارانش (۲۰۲۱)، جمال احمد (۲۰۱۰)، آلبنیز توگچه ازم (۲۰۱۴)، ونسا واتسون (۲۰۱۶)، توره ساگر (۲۰۲۲)، پورحسین و رفیعیان (۲۰۱۷) همسو با نتایج حاصل هستند. بنابراین، از قیاس نتیجه سؤال اصلی پژوهش و پیشینه‌های پژوهش، این نتیجه‌گیری حاصل می‌شود که مؤلفه‌های شهرسازی و کالتی شامل مؤلفه‌های مالی، مسئولیت‌پذیری، مشارکتی، توانمندی، عدالت، تصمیم‌سازی و آموزشی، هستند.

باتوجه به مبانی نظری پژوهش می‌توان نوشت مبنای برنامه‌ریزی و کالتی ارائه خدمات و مهارت برنامه‌ریزی تخصصی به نفع گروه‌های اقلیت و فاقد توانایی مالی برای کسب خدمات شهری بوده است (Ezme, 2014). همچنین در شهرهای کوچک، امکانات در سطح محدود است و این نتیجه‌ی در نظر گرفته نشدن نظرات ساکنان در برنامه‌ها و عدم توجه و تسلط کافی برنامه‌ریزان به پتانسیل‌ها و ضعف‌های اقتصادی و اجتماعی و بعضاً زیست‌محیطی این جوامع است. با تقویت ساختار درونی شهرهای کوچک و ایجاد زمینه‌های جاذبه در این شهرها می‌توان، جمعیت را به سمت این گروه از شهرها کشانیده و به‌نوعی، پایداری را در این شهرها تقویت کرد (Polska & Polski, 2017). با عنایت به تحقیقات انجام شده می‌توان گفت که شهرسازی و کالتی می‌تواند با توجه کردن به اقشار کم برخوردار و گروه‌های اقلیت و کم‌توان، شهرهای کوچک را به سمت رشد و توسعه پایدار بکشانند.

توسعه پایدار شهری نه به معنای توسعه پایدار هر یک از زیرسیستم‌های اقتصادی، اجتماعی، یا زیست‌محیطی به‌تنهایی است و نه به معنای افزایش پایداری این زیرسیستم‌ها است، بلکه این نوع توسعه، تلاش می‌کند که رشد اقتصادی، بازسازی اکولوژیکی، حفاظت زیست‌محیطی و پیشرفت اجتماعی را متعادل سازد و دشواری این چالش، آن را به یک نقطه تمرکز عمده تحقیقات در سرتاسر جهان تبدیل نموده است (Michalina et al, 2021). باتوجه به تحقیق انجام شده می‌توان گفت مؤلفه مالی بر روی پایداری شهری و تولید ثروت در جامعه مؤثر است و می‌تواند منجر به توسعه پایدار شهری شود. در واقع مؤلفه مالی بیان می‌کند که غلبه بر فقر و کاهش اختلاف طبقاتی در جامعه می‌تواند زمینه رشد و توسعه آن را فراهم کند. شهرهای کوچک همچنین در زمینه سطح درآمد، بیکاری، فقر، دسترسی‌ها و پیشرفت آموزشی و ارزش مسکن دچار عقب‌افتادگی‌هایی هستند. لذا کاهش فقر در جامعه و مشارکت مردم در تأمین سرمایه و سرمایه‌گذاری، به رشد سریع‌تر شهر و کاهش فاصله‌های اقشار بالا و پایین جامعه کمک می‌کند و منجر به ایجاد زمینه رشد و توسعه شهر می‌شود. مؤلفه دیگر شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک، مؤلفه مسئولیت‌پذیری است. توسعه پایدار بر آن است تا از طریق توسعه اقتصادی، پیشرفت اجتماعی و مسئولیت‌پذیری محیطی جامعه انسانی را به‌سوی دنیای خوب، زیست‌پذیر و دوام‌یافتنی رهنمون سازد (Polska & Polski, 2017). رشد مفاهیمی مانند مسئولیت‌پذیری اجتماعی و تمایل عموم به حضور گسترده در حل مشکلات شهرهای کوچک می‌تواند زوایای مختلف زندگی مردم را تحت‌تأثیر قرار بدهد و منجر به توسعه و رشد اجتماع شود. نگاه مسئولیت‌پذیری اجتماعی، توسعه پایدار را به‌عنوان یک مدل تغییر اجتماعی در نظر می‌گیرد و مشارکت عموم جامعه برای رشد و پیشرفت آن را دربرمی‌گیرد. سومین مؤلفه شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک، مؤلفه مشارکت است. مؤلفه مشارکت می‌تواند اتفاق نظر و مشورت گروه‌های مختلف جامعه در رسیدن به اهداف مشترک و توسعه پایدار جامعه را فراهم کند. مشارکت مردم می‌تواند توانمندی جامعه را تقویت کند. از این گذشته مشارکت را می‌توان به معنای به مداخله مردم محلی در تعیین واقعی دستور کار سازمان‌های توسعه‌ای به کار گرفت. مردم شهرهای کوچک با مداخله و مشارکت در بخش‌های مختلف، می‌توانند در مکانیسم‌های گسترده و بزرگ‌تر حضور یابند و در رشد و توسعه شهر خود مؤثر باشند. مشارکت و ارتباط با معتمدین، نخبگان و سایر افراد مورد وثوق جامعه می‌تواند رسیدن به راهکارهای مؤثر و خرد جمعی در توسعه شهرها را به‌صورت مطلوب و با تکیه بر تجربه و دانش افراد، پیش ببرد. مشارکت عموم جامعه، مبنای برنامه‌ریزی حمایتی یا وکالتی را با تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی توسط ساکنان شهرهای کوچک جهت ارائه خدمات و مهارت برنامه‌ریزی تخصصی به نفع شهر، ممکن می‌سازد. توانمندسازی مؤلفه دیگر شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک است (Howell, 2016). مردم دارای توانمندی و ظرفیت‌های بالایی هستند که در جریان توسعه باید زمینه‌های توانمندسازی آنها را فراهم ساخت تا از خلاقیت‌ها و نوآوری‌های آنها به نحوه مطلوب بهره‌برد. توانمندسازی توسط سازمان‌های مردم‌نهاد و پرورش مهارت‌های شغلی می‌تواند زمینه استفاده کردن از خلاقیت‌ها و مهارت‌های عموم جامعه را فراهم کند. بهره‌بردن از توانمندی‌های عموم جامعه، به‌عنوان یک ابزار و هدف برای توسعه پایدار جامعه استفاده می‌شود. و این مهم در شهرهای کوچک می‌تواند به

شناسایی دقیق ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها بیانجامد و با تقویت توانمندی‌ها زمینه رشد رفاه توسعه شهرهای کوچک را فراهم آورد. عدالت مؤلفه دیگر مطرح شده در پژوهش است. عدالت اجتماعی، از نظر شهرسازی، به معنی تأمین نیازهای گوناگون اجتماعی، خدماتی، رفاهی، و فرهنگی است و مدیریت شهری با ارتقای کیفیت و توزیع فراگیر این خدمات و نیز حل مسائل اجتماعی به موفقیتی بزرگ دست خواهد یافت (Rodembiker, 2022). باتوجه به تحقیق انجام شده و همسویی آن با مؤلفه عدالت می‌توان گفت رعایت برابری، مساوات و عدالت اجتماعی برای توسعه پایدار شهرهای کوچک لازم است و با وجود عدالت، محیط شهری مناسبی برای ساکنان شهر فراهم می‌شود. با بررسی نظریه شهرسازی و کالتی و شهرسازی مشارکتی و نظریه‌های توسعه پایدار شهری می‌توان گفت با فرایندی مشارکتی و ارتباطی، جامعه‌ای متکثر، تبادل اطلاعات با یکدیگر و کاهش تعارضات، عدالت و برابری را در جامعه گسترش می‌دهد و همچنین شهرهای کوچک با خارج کردن شهرسازی از انحصار اقشار اقلیت‌گرا می‌توانند در مسیر توسعه پایدار شهرهای کوچک به‌ویژه ارتقای شاخص‌های اجتماعی و اقتصادی گام بردارند. تصمیم‌سازی به‌عنوان مؤلفه دیگر شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک، معرفی شد. این استراتژی به دنبال تأثیرگذاری در تصمیم‌گیرندگانی است که ممکن است تأثیر بر حیات سیاسی یک جامعه را متحمل نمایند. همچنین توسعه نقش برنامه‌ریزان به مدافع مردم، معلم و مربی برای تصمیم‌سازی منجر به مطالبه‌گری هدفمند شهروندان می‌گردد همچنین مؤلفه تصمیم‌سازی بیان می‌کند که ورود شهرسازی به عرصه سیاسی به ایجاد و تخصیص تسهیلات و امکانات جامعه کمک می‌کند و می‌تواند موجب توسعه پایدار شهرهای کوچک شود. دیویداف شهرسازی را روندی می‌داند که به بسیاری از مشکلات اجتماعی اشاره می‌کند و برای ارتقای شرایط برای همگان تلاش می‌کند و امکان مشارکت گروه‌های محروم را در تصمیم‌گیری در شرایط اثرگذار بر زندگی‌شان فراهم می‌سازد. تصمیم‌گیری اقشار جامعه در روند زندگی‌شان می‌تواند در توسعه نقش برنامه‌ریزان به نفع مردم کمک‌کننده باشد و ملزومات توسعه پایدار شهرهای کوچک را فراهم کند. آخرین مؤلفه شناخته شده در مورد شهرسازی و کالتی در توسعه پایدار شهرهای کوچک، مؤلفه آموزشی است. در شهرسازی و کالتی، برنامه‌ریزان بایستی به دانش عمومی درباره عناصر اصلی تشکیل‌دهنده اجتماعات شهری مجهز شوند. برای این کار به آموزش‌های درازمدت، مداوم نیاز است تا بتوان دریافتی کل‌نگر از شرایط و تجزیه و تحلیل مسائل شهری به دست آورد (Polk, 2011). درواقع می‌توان گفت که آموزش شهروندان توسط برنامه ریز، ظرفیت‌سازی مورد نیاز جهت اجرایی شدن اهداف برای توسعه پایدار شهرهای کوچک را فراهم می‌کند. همچنین آموزش می‌تواند دیدگاه مناسبی به افراد اجرایی در مورد شرایط و مسائل شهری بدهد. استفاده از ظرفیت مکان‌های عمومی در رابطه با آموزش عموم جامعه می‌تواند آگاهی افراد از اهداف و نگرش شهرسازی و کالتی را بالا ببرد و زمینه درک و فهم آنها و مشارکت در مسائل جامعه‌ای خود را افزایش بدهد.

باتوجه به اینکه یافته‌های جانبی پژوهش به مقایسه شهرسازی و کالتی، بر اساس نظرات عموم مردم و نخبگان می‌پردازد، نتایج حاصله در مباحث قبلی نشان می‌دهد که میانگین رتبه شهرسازی و کالتی در بین عموم مردم با مقدار ۱۹۳/۰۶ بیشتر از میانگین رتبه شهرسازی و کالتی در نخبگان و مسئولین با مقدار ۱۸۶/۳۸ است. همچنین از آنجاکه سطح معنی‌داری به دست آمده از آماره Z آزمون یو من ویتنی بیشتر از ۰/۰۵ است، لذا با سطح اطمینان ۹۵٪ بین شهرسازی و کالتی در عموم مردم با نخبگان و مسئولین تفاوت معنی‌داری وجود ندارد لذا باتوجه به نتایج به دست آمده، می‌توان گفت الگوهای پیشنهادی شهرسازی و کالتی جهت توسعه پایدار شهرهای کوچک در مقابل محدودیت‌ها و ضعف‌های موجود می‌تواند به عنوان برنامه عملی ارائه گردد.

References

1. Adam, B. (2006). Medium-sized cities in urban regions. *European Planning Studies*, 14, 547 - 555. <https://doi.org/10.1080/09654310500421220>
2. Akbari, P, Habibi, K, Ahmadi, M. (2023) Evaluation and analysis of patterns and indicators of urban investment with emphasis on the regeneration of the base economy, planning and development of the urban environment, Vol 3, No 11, 101-118. <https://doi.org/10.30495/JUEPD.2023.1980582.1149>
3. Ajjali, Parviz; Rafiyan, Mojtaba; Askari, Ali (2018). *Planning Theory: Traditional and New Perspectives*. Aghah Publications, 4th edition, Tehran
4. Antoneita Alcalde Castro, M. & Cano Azcarraga, G. (2010). *Handbook for advocacy planning*. New York: International Planned Parenthood (IPPF), Western Hemisphere Region. 172p. Available at: www.ippfwhr.org/files/Advocacy%20Planning%20web%20version.pdf
5. Balk, D., Leyk, S., Montgomery, M.R., & Engin, H. (2021). Global Harmonization of Urbanization Measures: Proceed with Care. *Remote sensing*, 13. <https://10.3390/rs13244973>
6. Cordes, V.F. (2018). Planning Interventions: Urban Bias, Social Reform and the City. *Planning Practice & Research*, 34, 102 - 84. <https://doi.org/10.1080/02697459.2018.1548954>

7. Dolata, M. (2018). Socio-Economic Determinants of the Development of Small Cities in the Berlin-Brandenburg Metropolitan Region. *Barometr Regionalny. Analizy i Prognozy*. <https://doi.org/10.56583/br.364>
8. Ezme, A. T. (2014). *Advocacy Planning in Urban Renewal: Sulukule Platform As the First Advocacy Planning Experience of Turkey* [Master's thesis, University of Cincinnati]. OhioLINK Electronic Theses and Dissertations Center. http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=ucin1393235453
9. Geekiyanage, D., Fernando, T., & Keraminiyage, K. (2021). Mapping Participatory Methods in the Urban Development Process: A Systematic Review and Case-Based Evidence Analysis. *Sustainability*. <https://doi.org/10.3390/su13168992>
10. Halseth, G., & Ryser, L. (2016). Rapid change in small towns: when social capital collides with political/bureaucratic inertia. *Community Development*, 47, 106 - 121. <https://doi.org/10.1080/15575330.2015.1105271>
11. Häußler, S., Haupt, W. Climate change adaptation networks for small and medium-sized cities. *SN Soc Sci* 1, 262 (2021). <https://doi.org/10.1007/s43545-021-00267-7>
12. Howell, K.L. (2016). Planning for empowerment: Upending the traditional approach to planning for affordable housing in the face of gentrification. *Planning Theory & Practice*, 17, 210 - 226. <https://doi.org/10.1080/14649357.2016.1156729>
13. Jamal Ahmad (2010) Application of decentralization; How does the urban poverty project require advocacy planning? PhD Thesis, University of ILLINOIS in USA
14. Kalfas, D., Kalogiannidis, S., Chatzitheodoridis, F., & Toska, E. (2023). Urbanization and Land Use Planning for Achieving the Sustainable Development Goals (SDGs): A Case Study of Greece. *Urban Sci.* 2023, 7, 43. <https://doi.org/10.3390/urbansci7020043>
15. Li, Y., & Jonas, A.E. (2023). Small cities and towns in global city-centred regionalism: Observations from Beijing-Tianjin-Hebei region, China. *Transactions in Planning and Urban Research*, 2, 103 - 114. . <https://doi.org/10.1177/27541223231157225>
16. Markin, V.V., Voronov, V.V., Peshkova, V., & Applied Sociology, M.R. (2019). Small cities in the state policy of spatial development of Russia: on the methodology of social modeling of regional strategies and practices. *Russia in Reform: Year-Book [collection of scientific articles]: issue 17*. <https://doi.org/10.19181/ezheg.2019.11>
17. Mousavi, Mirnajaf & Bayramzadeh, Nima. (2023). An Analysis of the Livability Situation in Urban Environments (Case Study: Kouye Salar Neighborhood-Urmia). *Journal of Urban Environmental Planning and Development*, Vol 3, No 11, 1-18. <https://doi.org/10.30495/juepd.2023.1984805.1184>.
18. Michalina, D., Mederly, P., Diefenbacher, H., & Held, B. (2021). Sustainable Urban Development: A Review of Urban Sustainability Indicator Frameworks. *Sustainability* <https://doi.org/10.3390/su13169348>
19. Mingaleva, Z. A.; Sheresheva, M.; Oborin, M.; Gvarliani, T. 2017. Networking of small cities to gain sustainability, *Entrepreneurship and Sustainability Issues* 5(1): 140-156. [https://doi.org/10.9770/jesi.2017.5.1\(12\)](https://doi.org/10.9770/jesi.2017.5.1(12))
20. Pacchi, C. (2018). Epistemological critiques to the technocratic planning model: the role of Jane Jacobs, Paul Davidoff, Reyner Banham and Giancarlo De Carlo in the 1960s. *City, Territory and Architecture*, 5, 1-8.
a. <https://doi.org/10.1186/s40410-018-0095-3>
21. Polk, M. (2011). Institutional Capacity-building in Urban Planning and Policy-making for Sustainable Development: Success or Failure? *Planning Practice & Research*, 26, 185 - 206. <https://doi.org/10.1080/02697459.2011.560461>
22. Polska, A., & Polski, J. (2017). Urban Marketing of Small Cities. *Barometr Regionalny. Analizy i Prognozy*. <https://doi.org/10.56583/br.443>
23. Pourhossein Roshan, Hamid, and Rafiyan, Mojtabi. (2017). Application of representative planning approach in urban plans of Iran, case study: urban land use adaptation plans. *Physical Development and Planning*, 3(1 (seq. 9)), 11-23. SID. <https://sid.ir/paper/381033/fa>
24. Rao, M. V. (2012). Paul Davidoff and Planning Education: A Study of the Origin of the Urban Planning Program at Hunter College. *Journal of Planning History*, 11(3), 226-241. <https://doi.org/10.1177/1538513212436518>

25. Rodenbiker, J. (2022). ccc ill jssstiee in Chiaa's citiss: Urnnn-rural restructuring and justice-oriented planning. *Transactions in Planning and Urban Research*, 1, 184 - 198. <https://doi.org/10.1177/27541223221111799>
26. Sager, T.Ø. (2022). Advocacy planning: were expectations fulfilled? *Planning Perspectives*, 37, 1205 - 1230. <https://doi.org/10.1080/02665433.2022.2040189>
27. Shen, H., Teng, F., & Song, J. (2018). Evalttt ion ff ppttial Balccce of Cii ''' s Rgginnll Development. *Sustainability*. <https://doi.org/10.3390/su10093314>
28. Swain, R.B., & Wallentin, F.Y. (2019). Achieving sustainable development goals: predicaments and strategies. *International Journal of Sustainable Development & World Ecology*, 27, 106 - 96. <https://doi.org/10.1080/13504509.2019.1692316>
29. Tazesh, Y, Dimad, Z, (2021), the relationship between social capital components and quality of life in women heads of households in Dogonbadan city,. *Urban Environmental Policy*, Vol 1, No 1, 67-82.
30. Terfa, B.K., Chen, N., Zhang, X., & Niyogi, D. (2020). Urbanization in Small Cities and Their Significant Implications on Landscape Structures: The Case in Ethiopia. *Sustainability* 2020, 12, 1235. <https://doi.org/10.3390/su12031235>
31. Utuk, I.O. (2014). The Role of Non-Governmental Organizations (NGOs) In Participatory and Sustainable Rural Economic Development in Nigeria. *IOSR Journal of Economics and Finance*, 4, 22-30. <https://doi.org/10.9790/5933-0412230>
32. Watson, V. (2016). Locating planning in the New Urban Agenda of the urban sustainable development goal. *Planning Theory*, 15(4), 435-448. <https://doi.org/10.1177/1473095216660786>
33. Yerena, A. (2015). The Impact of Advocacy Organizations on Low-Income Housing Policy in U.S. Cities. *Urban Affairs Review*, 51, 843 - 870. <https://doi.org/10.1177/1078087415571451>
34. Ziari, Karamatollah (2020): Planning for new cities, Samt Publications, 15th edition, Tehran.
35. Zulfiqar, M.U., & Kausar, M. (2023). Historical Development of Urban Planning Theory: Review and Comparison of Theories in Urban Planning. *International Journal of Innovations in Science and Technology*. <https://10.33411/ijist/2023050103>

